

ת"פ 19956/06/19 - מדינת ישראל נגד עזרא כהן

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 19956-06-19 מדינת ישראל נ' כהן
תיק חיצוני: 155608/2019

בפני כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה מדינת ישראל
נגד עזרא כהן
נאשם באמצעות ב"כ עוה"ד ליעד ידין (ס. ציבורית)

החלטה

1. בתאריך 10.6.19 הוגש כנגד הנאשם, יליד 1947, כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפה סתם ואיומים, לפי סעיפים 379 ו-192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. בכתב האישום נטען כי ביום 9.4.19 סמוך לשעה 08:30, בביתו שברח' הלל יפה 22 בחדרה, בתגובה לכך שרעייתו מזה כ-47 שנים, הגב' רחל כהן (להלן: "המתלוננת"), בקשה ממנו כי ימתין מספר דקות עד שבנם יגיע כדי לסייע לו לצאת להצביע ביום הבחירות לראשות הממשלה, הוא איים עליה כי יהרוג אותה ואת בתם לילך ובנותיה (להלן: "הבת") "שילכו ויעשו תאונה בכביש". מיד לאחר מכן אחז הנאשם בחולצתה של בתו לילך ואז ניגש למטבח הבית, נטל לידו סכין ואיים באמצעותו על המתלוננת, בתו לילך ובנו אוהד, בכך שהניפה לעברם ואמר כי יהרוג אותם, במטרה להפחידם.
3. מרבית הדיונים בתיק זה התקיימו בפני חברי כב' השופט א' גופמן, ולבקשות ב"כ הנאשם נדחו הם מעת לעת, בשל פנייתו אל היועץ המשפטי לממשלה בבקשה לעיכוב ההליכים מחמת מצבו הבריאותי. בהמשך הודיע ב"כ הנאשם לבית המשפט כי בקשתו לעיכוב ההליכים נדחתה בהעדר שיתוף פעולה מצדו, וטען כי לדברי בני משפחתו, הלה סובל מדמנציה ומצבו סיעודי.
4. בדיון מיום 22.11.20 בקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יורה על התליית ההליכים נגדו ואף הציג בפני כב' השופט גופמן מסמכים רפואיים שונים המלמדים על מצבו. דא עקא, שחרף הערת כב' השופט גופמן לפיה המסמכים הרפואיים מלמדים על כך שלנאשם, בן 73 שנים, יש "רקע של CVA, חשד לדמנציה, נפילות חוזרות ונשנות וחבלות בראש" ולכן לטעמו מדובר במקרה המצדיק את התליית ההליכים, נגדו, הודיעה המאשימה, ביום 25.1.21, כי "לאחר בדיקה מול המחלקה לעיכוב הליכים, יש להמשיך את ההליכים בתיק".
5. מאותו שלב והלאה, בשל פרישתו הצפויה של כב' השופט גופמן לגמלאות, הועבר התיק לטיפול.

6. בדיון שהתקיים בפני ביום 18.2.21, עדכן ב"כ הנאשם כי בני משפחתו של הנאשם ניתקו את הקשר עמו, וציין כי קצינת המבחן שאליה הופנה בעקבות הבקשה לעיכוב הליכים, לצורך הגשת תסקיר, סיפרה לו ש"הנאשם כלל לא תיקשר עמה". לכך השיב ב"כ המאשימה כי מהתסקיר שהוגש עולה כי מדובר במי שנשקפת ממנו מסוכנות והוא "מסרב להשתתף במסגרת הכוללת הפחתת מסוכנות".

7. מן המסמכים הרפואיים אותם העביר ב"כ הנאשם לעיון ב"כ המאשימה ואשר הוצגו בשעתם בפני כב' השופט גופמן ולאחר מכן גם בפני, עלה כי ביום 14.10.20 התקבל הנאשם למוסד "גני גיל הזהב" בחדרה וכי "מדובר בחולה סיעודי דמנטי המרותק לכסא גלגלים, לא מתמצא בזמן ובמקום, לא מזהה סובבים לו, לא שולט על סוגרים, לא אחראי על מעשיו, זקוק לעזרה בכל פעולות החיים".

במצב דברים זה, סברתי כי הדבר הנכון לעשותו הוא להורות למאשימה כי תיצור קשר עם בני משפחתו של הנאשם (אותם אלה שהתלוננו נגדו בתיק זה), על מנת להבין מה מצבו ומהי עמדתם בכל הנוגע להמשך ההליכים נגדו בתיק זה, ואולם זו חזרה ופנתה אל המחלקה לעיכוב הליכים בפרקליטות המדינה אשר הנחתה אותה לבקש כי תוכן לגבי הנאשם חוות דעת בהתאם לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-תפתחותית) תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הסעד"). בהתאם לכך, בהודעתה מיום 5.4.21, הבהירה המאשימה כי "אין בסמכותה לסגור את התיק וכי הדרך היחידה לפעולה בתיק זה הינה באמצעות חוק הסעד וזאת לאור המסוכנות הנשקפת מהנאשם".

8. סעיף 1 לחוק הסעד מגדיר "אדם עם מוגבלות שכלית-תפתחותית", כמי ש"מחמת חוסר התפתחות או התפתחות לקויה של כשרו השכלי, מוגבלת יכולתו להתנהגות מסתגלת והוא נזקק לטיפול".

9. בע"פ 7535/17 הרב אליהו בקשי דורון, הובהר כי "מסקירת הפסיקה של הערכאות הדיוניות מצטיירת תמונה של חוסר אחידות משפטית בדבר המסגרת הנורמטיבית המתאימה להפסקת הליכים כנגד נאשם הסובל מדמנציה. לא פעם הערכאות מוצאות את הנאשם בלתי כשיר לעמוד לדין מבחינה מהותית, אך מתקשות למצוא מסגרת משפטית המתאימה להפסקת ההליכים נגדו בנימוק כי דמנציה אינה מתיישבת, מבחינה לשונית או קטגורית, לא עם מחלת נפש ולא עם מוגבלות שכלית התפתחותית. במסגרת כך (כפי שארע באותו מקרה - ר.ס.מ), הגופים הרלבנטיים עשויים להעביר את האחריות לאבחון מהאחד לשני - מועדת אבחון לפסיכיאטר המחוזי, ולהיפך...". בסופו של דבר נקבע בפסק דין זה, בעמדת הרוב (כב' השופטים הנדל וקרא), ש"ראוי כי הפרעות נזיר-קוגניטיביות תקבלנה התייחסות בחקיקה הרלבנטית... ואולם, עד שהיחס בין מחלות נפש וליקויים שכליים לבין הפרעות קוגניטיביות, כדוגמת דמנציה, לא יוסדר באופן מפורש בחקיקה, הפסקת הליכים כנגד נאשם הסובל מדמנציה, תיתכן בהחלט גם תחת המסגרת הנורמטיבית הקיימת. זאת - הן תחת חוק טיפול בחולי נפש והן תחת חוק הסעד. מבחינה המשפטית - די באחד מהם. שאלת ההעדפה בין המסלולים במקרה הספציפי, תלויה בנסיבותיו, בתשתית העובדתית והמקצועית, בתסמינים שמגלה הנאשם ובמסגרת הטיפולית שבית המשפט מצא כמתאימה לו, בהתאם לחוות הדעת שניתנו...".

10. לאור כל האמור לעיל, על מנת שהאחריות לאבחון הנכון של הנאשם בתיק זה לא תועבר בין הגורמים השונים לשווא מחד גיסא, ועל רקע המסעות הנתונה לבית המשפט מכח סעיף 94א. לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]

התשמ"ב-1982, להורות על התליית ההליכים מקום בו הסתבר כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו, אזי לאור הצהרת ב"כ הנאשם בדבר ניתוק הקשר של בני המשפחה עמו ומאחר שהמסמכים הרפואיים האחרונים שהועברו לידי אינם עדכניים, אלא לחודש אוקטובר 2020), **אני חוזרת ומורה למאשימה לפנות אל מי שהתלוננו כנגד הנאשם בתיק זה - היינו, בני משפחתו, ולבקש מהם כי יעבירו אליה עדכון בכתב לגבי מצבו הבריאותי נכון לעת הזו, תחילה.** רק כך אוכל לקבוע איזה מן המסלולים הקיימים במסגרת החוק, מתאים לעניינו.

11.המאשימה מתבקשת לפעול בהתאם להחלטה זו בהקדם, ולהגיש לעיוני את המסמכים הרפואיים העדכניים, עד ליום 31.8.21.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים. ת.פ. 31.8.21.

ניתנה היום, ט"ז אב תשפ"א, 25 יולי 2021, בהעדר הצדדים.